دافغانستان اسلامي جمهوریت
دعدلیې وزارت

رسمي جریده

- د بهرنیو دولتونو پر سیاسی نمایند ګیو او نړیوالو مؤسسو باندی د عقار دپلورنې قانون
- د عدلي طب قانون

- قانون فروش عقاربه نماینده گی های سیاسی دول خارجی و مؤسسات بین المللی
- قانون طب عدلی

د خپریدو نېټه:د ۱۳۸۷ هـ .ش کال د غبرګولي د میاشتې (۲۹)

پرله پسې نمبر: (۹۴۷)

تاریخ نشر : (۲۹) جوزا سال ۱۳۸۷ هـ . ش

نمبر مسلسل: (۹۴۷)

Download from: aghalibrary.com

در این شماره :

۱- فرمان شماره (۳۳) مؤرخ ۱۳۸۷/۳/۲۷ رئیس ج.ا.ا در بارهٔ توشیح قانون فروش عقار به نماینده گی های سیاسی دول خارجی و مؤسسات بین المللی .

۲- قانون فروش عقار به نمایند گی های سیاسی دول خارجی و مؤسسات بین المللی از صفحه (۱- ۱۰).

۳- فرماه شماره (۳۵) مؤرخ ۱۳۸۷/۳/۲۷ رئیس ج.ا.ا در بارهٔتوشیح قانون طب عدلی.

۴- قانون طب عدلی از صفحه (۱۱- ۳۴).

د امتیاز خاوند: دعدلیې وزارت

وب سایت: www.moj.gov.af

مسؤول چلوونکی: عبدالرشید "قیومي"

د دفتر تیلفون: ۲۱۰۳۳۷۵

۰۷۰۰۲٦۰۲۷۴ - ۰۷۰۰۰۱۱۸۳۸

مرستیال: نور علم

۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مهتمم: محمد جان

۰۷۰۰۳۹۵۲۹۲

قیمت این شماره : (۴۰) افغاني

تیراژ چاپ اول: (۴۰۰۰) جلد

آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات، چهارراهي پشتونستان، کابل

Download from: aghalibrary.com

دبهرنيودولتونو پرسياسي نمايندګيو او نړيوالو مؤسسو باندې دعقار د پلورنې دقانون په هکله دملي شورې د مجلسونو دګډ هيئت دفيصلې په باره کې، دافغانستان د اسلامي جمهوريت د رئيس فرمان

ګڼه :(۳۳)

نېټه :۱۳۸۷/۳/۲۷

لومړۍ ماده :

دافغانستان داساسي قانون د څلورشپېتمې مادې د شپاړسمې فقرې د حکم له مخې ،دبهرنيو دولتونو پرسياسي نمايندګيو او نړيوالو مؤسسو باندې دعقار د پلورنې قانون چې دملي شورې د ګډ هيئت د ۱۳۸۷/۳/۸ نېټې له (۸۵) ګڼه فيصلې سره سم ،د اساسي قانون د (۱۰۰) مادې

فرمان رئيس جمهوری اسلامی افغانستان دربارهٔ فيصلهٔ هيئت مختلط مجلسين شورای ملی پيرامون قانون فروش عقار به نمايندگی های سياسی دول خارجی و مؤسسات بين المللی

شماره :(۳۳)

مؤرخ:۱۳۸۷/۳/۲۷

مادهٔ اول :

به تأسی از حکم فقرهٔ شانزدهم مادهٔ شصت و چهارم قانون اساسی افغانستان ، قانون فروش عقار به نمايندگی های سياسی دول خارجی و مؤسسات بين المللی را که برحسب فيصلهٔ شماره (۸۵) مؤرخ۱۳۸۷/۳/۸ هيئت مختلط مجلسين شورای ملی، طبق حکم مادهٔ (۱۰۰) قانون اساسی

Download from: aghalibrary.com

دحکم مطابق تصويب شوی دی ، توشېح کوم .

دوه يمه ماده :

دغه فرمان دتوشېح له نېټې څخه نافذ او له فيصلې سره يوځای دې په رسمي جريده کې خپور شي.

حامد کرزی

دافغانستان د اسلامي جمهوريت رئيس

تصويب گرديده است ، توشيح ميدارم .

مادۀ دوم :

اين فرمان ازتاريخ توشيح نافذ و همراه با فيصله درجريدۀ رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

Download from: aghalibrary.com

دافغانستان اسلامي جمهوريت

ملي شوري

دبهرنيو دولتونو پر سياسي نمايندګيو او نړيوالو مؤسسو باندې د عقار دپلورنې د قانون په اړه د ملي شوري مصوبهٔ

ګڼه :(۸۵)

نېټه :۱۳۸۷/۳/۸

داساسي قانون د سلمې مادې د حکم پر بنسټ ،دملي شـــوري ګډ هيئت (د هرې جرګې له درې درې غړوڅخه جوړ) دبهرنيو دولتونو پر سياسي نمايندګيو او نړيوالـــو مؤسسو باندې د عقار د پلورنې د قانون طرحه په (۳) فـــصلونو او

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مصوبهٔ شورای ملی درمورد قانون فروش عقار به نمایندگی های سیاسی دول خارجی و مؤسسات بین المللی

شماره: (۸۵)

مؤرخ : ۱۳۸۷/۳/۸

مطـــابق حکـــم مـــادهٔ صـــدم قانون اساسی ، هیئت مخـــتلط شورای ملی (مرکب از سه ســـه عـــضواز هرجرگـــه) طـــرح قانون فروش عقار به نماینـــدگی های سیاســـی دول خـــارجی و مؤسسات بین المللـــی را بـــه

Download from: aghalibrary.com

(۱۴) مادوکې د ۱۳۸۷ کا ل د غبرګولي د میاشتې په اتمه نېټــه تصویب کړه.

تاریخ (۸) مــاه جــوزا ســال ۱۳۸۷ در (۳)فــــصل و (۱۴) ماده تصویب نمود .

د ګډ هیئت رئیس
محمد علم ایزدیار

رئیس هیئت مختلط
محمد علم ایزدیار

د ګډ هیئت مرستیال
محمد نور اکبری

معاون هیئت مختلط
محمد نور اکبری

فهرست مندرجات

قانون فروش عقار، به نمایندگی های سیاسی دول خارجی ومؤسسات بین المللی

فصل اول

احکام عمومی

مواد	عنوان	صفحه
مادۀ اول:	مبنی	۱
مادۀ دوم:	اصطلاحات	۱
مادۀ سوم:	ساحۀ دیپلوماتیک	۳
مادۀ چهارم:	هدف فروش	۴
مادۀ پنجم:	منع خرید عقار از اتباع	۴

فصل دوم

فروش عقار

مادۀ ششم:	طرزفروش	۴
مادۀ هفتم:	منع فروش عقار	۵
مادۀ هشتم:	سند فروش عقار	۶
مادۀ نهم:	مکلفیت ها	۶

فصل سوم

احکام نهایی

مادۀ دهم:	تعویض ملکیت	۷

مادهٔ یازدهم: کشف معادن درملکیت عقاری.....................۷
مادهٔ دوازدهم: استرداد ملکیت ۸
ماده سیزدهم: مدت اجاره ۹
ماده چهاردهم: تاریخ انفاذ.......................................۱۰

بسم الله الرحمن الرحيم

دبهرنيو دولتونو پرسياسي نمايندګيو او نړيوالو مؤسسو باندې دعقار دپلورنې قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون دافغانستان داسلامي جمهوريت داساسي قانون د يوڅلويښتمې مادې د حکم له مخې دبهرنيو دولتونو پرسياسي نمايندګيو او نړيوالو مؤسسو باندې چې افغانستان يې غړی وي ،دعقار د پلورنې د اړوندو چارودتنظيم په منظور وضع شوی دی.

اصطلاحګانې

دوه يمه ماده:

دغه اصطلاحګانې پدې قانون کې دلاندنيو مفاهيمو لرونکې دي:

قانون فروش عقار به نمایندگی های سیاسی دول خارجی و مؤسسات بین المللی

فصل اول

احکام عمومی

مبنی

مادهٔ اول :

این قانون به تأسی از حکم مادهٔ چهل و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان به منظور تنظیم امور مربوط به فروش عقار به نمایندگی های سیاسی دول خارجی و مؤسسات بین المللی که افغانستان عضوآن باشد، وضع گردیده است.

اصطلاحات

مادهٔ دوم:

اصطلاحات آتی درین قانون دارای مفاهیم ذیل می باشد :

۱-سیاسي نمایندګی:دبهرنیو دولتونوهغه سفارتخانه یا قونسلګري ده چې دمتبوع هېواد دبهرني سیاست دپلي کولو او له مشروعو اوقانوني حقوقواوګټوڅخه ددفاع په مقصد ،دافغانستان د اسلامي جمهوریت په دننه کې جوړېږي.

۲- نړیوالې مؤسسې:دملګروملتونو په مؤسسه یانوروهغونړیوالو مؤسسو پورې تړلي نړیوا ل سازمانونه دي چې افغانستان یې غړی وي.

۳- عقار: غیرمنقول ملکیتونه لکه ځمکه،کوراو اپارتمان دي.

۴-بالمثله چلند : د دووهېوادونو تر منځ دسیاسي نمایندګی دجوړولو لپاره دعقاري ملکیتونودپلورلو په اړه متقابل او ورته چلند دی .

۵- مقاوله: دافغانستان دبهرنیو چارو وزارت اود سیاسي نمایندګیو او نړیوالو مؤسسو تر منځ د اړوندو

۱- نمایندگی سیاسی: سفارت خانه یا قونسلگری دول خارجی است که درداخل جمهوری اسلامی افغانستان به مقصد تحقق اهداف سیاست خارجی ودفاع از حقوق منافع مشروع و قانونی کشورمتبوع تأسیس می گردد.

۲- مؤسسات بین المللی: ادارات وابسته به سازمان ملل متحد یاسایر سازمانهای بین المللی است که افغانستان عضوآن باشد .

۳- عقار: ملکیت های غیر منقول اعم از زمین،خانه وآپارتمان می باشد.

۴- رویهٔ بالمثل: رویهٔ متقابل و متشابه دررابطه به فروش ملکیت های عقاری جهت تأسیس نمایندگی سیاسی بین دوکشور می باشد.

۵- مقاوله:عقدیست میان وزارت امورخارجه افغانستان و نمایندگی های سیاسی و مؤسسات بین

ودانيو دتأسيس او ودانولو په منظور ،دعقاردپلورنې په اړه عقد دی.

دېپلوماتيكه ساحه

درېيمه ماده:

(۱) دبهرنيو چارو وزارت ،دښار جوړولو او مسكن د وزارت او ښاروالیو په همكارۍ دسياسي نمايندګيواونړيوالومؤسسو ددفترونو ودانولوپه منظور،يوه ټاكلې ساحه(دېپلوماتيكه ساحه) برابروي اوددې قانون دحكمونو مطابق يې دهغو په واک كې وركوي.

(۲) كه چېرې ددې مادې په (۱) فقره كې درج شوې ساحه په اشخاصو پورې اړه ولري ،نوموړې ساحه دقانون د حكمونو مطابق استملاک كېږي.

(۳) دمالیې وزارت ددې مادې په (۲)فقره كې ددرج شوې ساحې داستملاک په منظورمالي وجوه

المللی مبنی برفروش عقار به منظور تأسیس و اعمار ساختمان های مربوط .

ساحهٔ دیپلوماتیک

مادهٔ سوم :

(۱) وزارت امور خارجه به همکاری وزارت شهرسازی و مسکن و شاروالی ها ساحهٔ معین (ساحهٔ دیپلوماتیک) را به منظور اعمار دفاتر نمایندگی های سیاسی و مؤسسات بین المللی تهیه و طبق احکام این قانون بدسترس آنها قرارمی دهد.

(۲) هرگاه ساحهٔ مندرج فقرهٔ (۱) این ماده مربوط به اشخاص باشد ساحهٔ متذکره مطابق احکام قانون ، استملاک می گردد.

(۳) وزارت مالیه وجوه مالی را به منظوراستملاک ساحهٔ مندرج فقرهٔ (۲) این ماده تدارک می

برابروي.

دپلورنې موخه

څلورمه ماده:

پرسياسي نماينـــدګيو او نړيوالـــو مؤسسو باندې دعقار پلورل ،يوازې دهغوی ددفترونـــو د ودانـــۍ او ملحقاتو دتأسيسولو او ودانولو په منظور صورت مومي.

له اتباعوڅخه دعقار د پېرودنې منع

پنځمه ماده:

سياســـي نماينـــدګۍ او نړيـــوالې مؤسسې نشي کولای مـــستقيماًله افغاني اتباعو څخه عقاروپېري.

دوه يم فصل

دعقار پلورل

دپلورلو ډول

شپږمه ماده :

(۱) پرسياسي نماينـــدګيو بانـــدې دعقار پلورل ،ددې قانون دحکمونو له په پام کې نيولوسره ،دبهرنيـــو

نمايد.

هدف فروش

مادۀ چهارم:

فروش عقار به نماينـــدگی هـــای سياسی و مؤسسات بين المللـــی صرف به منظور تأسيس واعمـــار ساختمان های دفاتر و ملحقات آنها صورت می گيرد.

منـــــع خريـــــد عقـــــار از اتباع

مادۀ پنجم:

نمايندگی های سياسی و مؤسسات بـــين المللی نمی توانند عقار را مستقيماً از اتباع افغانی خريداری نمايند.

فصل دوم

فروش عقار

طرزفروش

مادۀ ششم :

(۱) فروش عقار به نمايندگی های سياسی با رعايـــت احکـــام ايـــن قانون به پيـــشنهاد وزارت امـــور

چارو وزارت په وړاندیز او د جمهور رئیس په منظورۍ، د بالمثله چلند پر بنسټ صورت مومي.

(۲) پر نړیوالو مؤسسو باندې د عقار پلورل، د دې قانون دحکمونو له په پام کې نیولوسره، دبهرنیو چارو وزارت په وړاندیز او د جمهور رئیس په منظورۍ صورت مومي.

(۳)دعقار د پلورنې وجه د دولت دعوایدوپه حساب بانک ته تحویلیږي.

<u>دعقاردپلورلومنع</u>

اوومه ماده:

سیاسي نمایندګۍ اونړیوالې مؤسسې چې ددې قانون د حکمونو مطابق عقار ملکیت لاسته راوړي، نشي کولای هغه په نوروسیاسي نمایندګیو، نړیوالو مؤسسواو کورنیو یا بهرنیو اتباعو باندې وپلوري یاېې په اجاره ورکړي.

خارجه و منظوری رئیس جمهور به اساس رویهٔ بالمثل صورت می گیرد.

(۲) فروش عقار به مؤسسات بین المللی با رعایت احکام این قانون به پیشنهاد وزارت امورخارجه و منظوری رئیس جمهورصورت می گیرد.

(۳) وجه فروش عقار به حساب عواید دولت تحویل بانک می گردد.

<u>منع فروش عقار</u>

مادهٔ هفتم :

نمایندگی های سیاسی و مؤسسات بین المللی که طبق احکام این قانون ملکیت عقار را بدست می اورند ،نمی توانند آنرا بالای سایر نمایندگی های سیاسی ، مؤسسات بین المللی واتباع داخلی یا خارجی به فروش برسانند یا به اجاره بدهند.

دعقاردپلورنې سند

اتمه ماده :

سياسي نمايندګيويا نړيوالو مؤسسو ته دعقاري ملكيــت لېږدېــدل ،د شرعي سند پربنسټ (دمحصول له اخستلووروسته) چې د عقاردسيمې دمحكمې په واسطه ترتيبېــږي ، د قانون دحكمونو مطــابق صــورت مومي.

مكلفيتونه

نهمه ماده:

سياســي نماينــدګۍ او نړيــوالې مؤسسې د اړوندو ودانيو دجوړولو په وخت كې دلاندې مكلفيتونــو لرونكې دي :

۱– دافغانستان داسلامي جمهوريت دقوانينو ،مقرراتواوښاري پلانونو په پام كې نيول.

۲– د ودانۍ له بشپړېدو سره په يوهٔ وخت كې داړوندو ساحوسمسورول .

۳– دپاركنګ او اړوندو پلــولارو

سند فروش عقار

مادهٔ هشتم :

انتقال ملكيت عقاربه نماينــدگی هــای سياســی يــا مؤســسات بين المللی به اساس سند شــرعی (بعد از اخذ محصول) كه توســط محكمهٔ محل عقار ترتيــب مــی گردد، مطابق احكام قانون صورت می گيرد.

مكلفيت ها

مادهٔ نهم:

نمايندگی های سياسی و مؤسسات بين المللی حين اعمار ســاختمان های مربوط دارای مكلفيت هــای ذيل می باشند :

۱– رعايت قوانين ، مقــررات و پلان های شهری جمهوری اسلامی افغانستان .

۲– سرسبزی ســاحات مربــوط همزمان با اكما ل ساختمان .

۳– قيرريزی ساحات پاركنــگ و

دساحوقیر کول.

۴- ښاروالۍ ته دوېــزې لپــاره د ودانیزو نقشو وړاندې کول.

۵- ترپنځوکلونو مــودې پــورې دودانیزکاربشپړول. پرتــه لــدې نوموړې ځمکه مستردېږي.

درېیم فصل

وروستني حکمونه

د ملکیت بدلول

لسمه ماده :

هغه سیاسي نمایندګۍ اونړیــوالې مؤسسې چــې دښــارپه مختلفــو ځــایونوکې عقــاري ملکیــت ولري،کولای شي هغه دبهرنیوچارو وزارت په موافقه دشرعي سند پــر بنسټ ،په ډیپلوماتیکه ساحه کې له ځمکې سره بدله کړي.

په عقاري ملکیت کې دکانونو کشف

یوولسمه ماده :

که چېرې په عقارې ملکیت کــې

پیاده رو های مربوط.

۴- ارائهٔ نقشه هــای ســاختمانی جهت ویزه به شاروالی .

۵- اکمال کار ســاختمانی الــی مدت پنج سال . درغیر آن زمــین مذکور مسترد می گردد.

فصل سوم

احکام نهایی

تعویض ملکیت

مادهٔ دهم :

نمایندگی های سیاسی و مؤسسات بین المللی که درنقاط مختلف شهر ملکیت عقاری داشته باشند ، مــی توانند آنرا به موافقهٔ وزارت امــور خارجه به اساس سند شــرعی بــا زمین درساحهٔ دیپلوماتیک تعویض نمایند.

کــشف معــادن درملکیــت عقاری

مادهٔ یازدهم :

هرگاه درملکیت عقاری که مطابق

چې ددې قانون دحکمونو مطـــابق پرسياسي نمايندګيو يـــا نړيوالـــو مؤسسوباندې پلورل شـــوی دی، کان يا لرغوني اوتـــاريخي آثـــار کشف شي ،عقار،کشف شوی کان او لرغوني اوتاريخي آثار دافغانستان د دولت ملکيت دي او پـــه بـــدل کې، اړوندې سياسي نماينـــدګۍ ، نړيوالې مؤسسې ته بل عقار ورکول کېږي.

دملکيت استرداد

دوولسمه ماده :

(۱) که چېرې ددووهېوادونوتر منځ ديپلوماتيک مناسبات پرې (قطـــع) شي اوترګټې اخستنې لاندې عقاري ملکيت ته اړه و نه ليـــدل شـــي،د ملکيت استرداد يـــا دوام بالمثـــل چلند پربنسټ صورت مومي.

(۲) که چېرې دافغانستان په قلمرو کې دنړيوالې مؤسسې فعاليت پای ته ورسېږي ،اړوندعقاري ملکيـــت

احکام اين قانون بـــه نماينـــدگی سياسی يا مؤسسهٔ بين المللی بـــه فروش رسيده ، معـــدن يـــا آثـــار باستانی و تاريخی کشف گـــردد، عقار ، معدن وآثار باستانی وتاريخی کشف شـــده ملکيـــت دولـــت افغانستان بـــوده ودرعـــوض بـــه نمايندگی سياسی ، مؤسسهٔ بـــين المللی مربوط عقـــار ديگـــر داده می شود .

استردادملکيت

مادهٔ دوازدهم :

(۱) هرگاه مناسبات ديپلوماتيـــک بين دوکشور قطع و به ملکيـــت عقار مورد اســـتفاده ، ضـــرورت احساس نگردد، استرداد يـــا دوام ملکيت به اساس رويهٔ بـــا لمثـــل صورت می گيرد.

(۲) هرگـــاه فعاليـــت مؤســـسهٔ بين المللـــی درقلمروافغانـــستان اختتام يابد ، ملکيت عقاری مربوط

دنوموړې مؤسسې لخوا دقانون دحکمونوسره سم دبهرنيو چارو وزارت ته پرېښودل کېږي.

(۳) دبهرنيوچارو وزارت کولای شي ددې مادې په(۱ او۲) فقره کې درج شوي ملکيتونه ددې قانون دحکمونو مطابق پرنوروسياسي نمايندګيو يا نړيوالو مؤسسو باندې و پلوري يا يې په اجاره ورکړي.

داجارې موده

ديارلسمه ماده :

(۱) دعقار اجاره دبهرنيو چارو وزارت او سياسي نمايندګيو او نړيوالو مؤسسو ترمنځ دمقاولې پر بنسټ تر(۵۰) کلونو مودې پورې، صورت موندلی شي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوې موده د اړخونوپه موافقه تمديدېدلی شي.

(۳) که چېرې دسياسي نمايندګيو او نړيوالو مؤسسو عقارې

از طرف مؤسسهٔ مذکورمطابق به احکام قانون به وزارت امورخارجه واگذارمی گردد.

(۳) وزارت امور خارجه می تواند ملکيت های مندرج فقره های (۱و۲) اين ماده را به ساير نمايندگی های سياسی يا مؤسسات بين المللی مطابق احکام اين قانون بفروش رساند يا اجاره دهد.

مدت اجاره

مادهٔ سيزدهم :

(۱) اجاره عقار به اساس مقاوله بين وزارت امور خارجه و نمايندگی های سياسی و مؤسسات بين المللی برای مدت الی (۵۰) سال صورت گرفته ميتواند.

(۲) مدت مندرج فقرهٔ (۱) اين ماده به موافقهٔ طرفين تمديد شده می تواند .

(۳) هرگاه ملکيت های عقاری نمايندگی های سياسی و مؤسسات

ملکیتونه، ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوې موده کــې ، د ناڅاپي پېښو له امله زيانمن يا ويجاړ شي ،دافغانستان دولت د زيان پــه جبرانولو مکلف ندی .

دانفاذ نېټه

ځوارلسمه ماده :

دغه قانون دتوشېح له نېټې څخــه نافذ اوپه رسمي جريده کــې دې خپورشي.

بين المللی درميعاد مندرج فقــرۀ (۱) اين ماده از اثر حوادث غيــر مترقبه خساره منديا تخريب گردد، دولت افغانستان مکلف به جبران خساره نمی باشد.

تاريخ انفاذ

مادۀ چهاردهم :

ايــن قــانون ازتــاريخ توشــيح نافذ و درجريــدۀ رســمی نــشر می گردد.

دعدلي طب دقانون دتوشېح په هکله دافغانستان داسلامي جمهوريت درئيس فرمان

ګڼه : (۳۵)

نېټه : ۱۳۸۷/۳/۲۷

لومړۍ ماده :

د افغانستان داساسي قانون د(٦۴) مادې په شپاړسمه فقره او(۱۰۰) ماده کې د درج شوی حکم له مخې ،دعدلي طب قانون چې دملي شوري دمجلسونو دګډ هيئت د ۱۳۸۷/۳/۸نيټې له (۸۷) ګڼې فيصلې سره سم په (۴) فصلونواو (۳۵) مادوکې تصويب شوی دی ، توشېح کوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان دتوشېح له نېټې څخه

فرمان رئيس جمهوری اسلامی افغانستان دربارۀ توشيح قانون طب عدلی

شماره : (۳۵)

تاريخ : ۱۳۸۷/۳/۲۷

مادۀ اول :

به تأسی از حکم مندرج فقره شانزدۀ مادۀ (٦۴) ومادۀ (۱۰۰) قانون اساسی افغانستان، قانون طب عدلی را که برحسب فيصله شماره (۸۷) مؤرخ ۱۳۸۷/۳/۸ هيئت مختلط مجلسين شورای ملی بداخل (۴) فصل و(۳۵) ماده تصويب گرديده است ، توشيح ميدارم .

مادۀ دوم :

اين فرمان از تاريخ توشيح نافذ

نافذ او له فيصلې سره يوځـــاى دې په رسمي جريده کې خپور شي .

حامد کرزى

دافغانستان داسلامى

جمهوريت رئيس

وهمراه با فيـــصله در جريـــدۀ رسمى نشر گردد .

حامد کرزى

رئيس جمهورى اسلامى

افغانستان

دافغانستان اسلامي جمهوريت

ملی شوري

دعدلي طب دقانون په هکله

دملي شوري مصوبه

گڼه : (۸۷)

نېټه : ۱۳۸۷/۳/۸

داساسي قانون دسلمې مادې دحکم مطابق ، دملي شوري گډه هيئت (له هرى جرگې څخه پنځه پنځه غړی)دعدلي طب قانون په (۴) فصلونو او(۳۵) مادوکې د۱۳۸۷ کال دغبرگولي دمیاشتی په ۸ نېټه تصويب کړ.

سلطان جان خاکسار
دگډه هيئت رئيس

داکتر نعمت الله
دگډه هيئت مرستيال

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مصوبهٔ شورای ملی درمورد

قانون طب عدلی

شماره :(۸۷)

تاریخ :۱۳۸۷/۳/۸

مطابق حکم مادهٔ صدم قانون اساسی ، هیئت مختلط شورای ملی (مرکب از پنج پنج عضو از هر جرگه) قانون طب عدلی را به تاریخ ۸ ماه جوزا سال ۱۳۸۷ در (۴) فصل و (۳۵) ماده تصويب نمود .

رئیس هئیت مختلط
سلطان جان خاکسار

معاون هئیت مختلط
داکتر نعمت الله

فهرست مندرجات قانون طب عدلی

مواد	عنوان	صفحه
مادۀ اول:	مبنی	۱۱
مادۀ دوم:	اهداف	۱۱
مادۀ سوم:	اصطلاحات	۱۲
مادۀ چهارم:	رایگان بودن معاینات	۱۴
مادۀ پنجم:	همکاری با متخصص طب عدلی	۱۵
	فصل دوم	
	وظایف و صلاحیت ها	
مادۀ ششم:	ارایه نظر مسلکی	۱۵
مادۀ هفتم:	اشتراک متخصص طب عدلی درانجام معاینات	۱۵
مادۀ هشتم:	اشتراک به صفت اهل خبره	۱٦
مادۀ نهم:	ارایۀ توضیحات	۱٦
مادۀ دهم:	صلاحیت متخصص طب عدلی	۱۷
مادۀ یازدهم:	ارایۀ معلومات اضافی	۱۷
مادۀ دوازدهم:	ارسال مواد غرض معاینات لابراتواری	۱۸
مادۀ سیزدهم:	ارایۀ گزارش	۱۸
مادۀ چهاردهم:	احصائیه گیری	۱۹
مادۀ پانزدهم:	حتمی بودن اشتراک متخصص دراجرای معاینات	۱۹
مادۀ شانزدهم:	ارتقای سطح دانش مسلکی	۲۰

فصل سوم

معاینات عدلی طبی

مادهٔ هفدهم: ابراز نظر توسط متخصص دیگر..............۲۱
مادهٔهجدهم: انواع معاینات عدلی طبی.........................۲۱
مادهٔ نزدهم: اجرای معاینات تکمیلی ومکرر..................۲۲
مادهٔ بیستم: مکلفیت آمرین ادارات صحی...................۲۳
مادهٔبیست ویکم: محتوای مقدمهٔنظریه................................۲۳
مادهٔ بیست ودوم: محتوای گزارش عدلی طبی.......................۲۵
مادهٔ بیست وسوم: محتوای نتیجهٔ گزارش عدلی طبی..............۲۷
مادهٔ بیست وچهارم: زمان ارایهٔ مقدمه ، تشریح و نتیجه...............۲۸
مادهٔ بیست وپنجم: مدت اجرای معاینه و تشخیص.....................۲۹

فصل چهارم

احکام متفرقه

مادهٔ بیست وششم: امتیاز تشویقی......................................۳۰
مادهٔ بیست وهفتم: شمولیت درکادرعلمی............................۳۱
مادهٔ بیست وهشتم: حالات عدم اشتراک درمعاینات..................۳۱
مادهٔ بیست ونهم: عدم افشای معلومات محرم..........................۳۱
مادهٔ سی ام: تنظیم لوایح...۳۲
مادهٔ سی ویکم: حضورپولیس ،څارنوال وسایراشخاص حین اجرای معاینا ت ۳۲
مادهٔ سی ودوم تطبیق احکام قانون...................................۳۳

مادۀ سی وسوم **تعقیب عدلی.................................۳۳**
مادۀ سی وچهارم **مهراداره ۳۴**
مادۀ سی وپنجم **انفاذ...۳۴**

بسم الله الرحمن الرحيم

دعدلي طب قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړی ماده:

دغه قانون د عامي روغتيا د قانون په يو ديرشمه مــاده کــي د درج شوي حکم له مخي د عدلي طــب په خدمتونو پوري د اړوندو چارو د تنظيم او دجزايي او مدني قضيو په اړه چي د عدلي او قضايي مراجعو له لاري د عدلي طب دخــدمتونو ادارو ته وړاندي کيږي، دمسلکی نظردخرګندولو پــه تــرخ کــي دعدالت دښه تأمينيدوپه منظــور ، وضع شوی دی.

موخي

دوه يمه ماده:

دعدلي طــب دخــدمتونو اداره د

قانون طب عدلی

فصل اول

احکام عمومی

مبنی

مادهٔ اول :

این قــانون بــه تأســی ازحکــم مندرج مادهٔ سی ویکــم قــانون صحت عامه بــه منظــور تنظــیم امور مربوط به خدمات طب عدلی وتــأمین بهتــر عــدالت حــین ابراز نظر مسلکی در رابطــه بــه قضایای جزایــی ومــدنی کــه از طریق مراجع عدلی وقضائی بــه ادارات خــدمات طــب عــدلی ارائه می شود،وضــع گردیــده است.

اهداف

مادهٔ دوم :

ادارهٔ خــدمات طــب عــدلی

لاندي موخو د تأمينولو په مقــصد فعاليت كوي:

۱–عدلي اوقضايي مراجعو ته دطبي اســانتياوو برابــرول د واقعيــت دكشف په منظور .

۲–دعــدلي طــب دتخصــصي مهارتونو اجراء كول.

۳–د روزنيـــزو او څيړنيـــزو پروګرامونو پراختيااو لوړول.

اصطلاحګاني

درېيمه ماده:

پدي قانون كي لاندي اصطلاحګاني دغه معناوي لري:

۱–متخصص: هغه شخص دی چي په اختصاصي رشته كي د علمــي معتبرسندلرونكی وي.

۲–طبيب :هغه شخص دی چــي دطب په رشته كــې دتحــصيلي فراغت سند (طبي ديپلوم) دهيواد له دننه يا بهرنيو تحصيلي مؤسسو څخه چې دلوړو زده كړو د وزارت

بمقــصد تــأمين اهــداف ذيــل فعاليت می نمايد :

۱– فراهم آوری تسهيلات طبی به مراجع عدلی وقضايی جهت كشف واقعيت .

۲– اجرای مهارت های تخصصی طب عدلی.

۳– توسعه و ارتقای پروگرام های تربيوی وتحقيقی.

اصطلاحات

مادۀ سوم :

اصطلاحات آتی دراين قانون معانی ذيل را افاده می نمايد:

۱– متخصص : شخصی است كه در رشتۀ اختصاصی دارای ســند معتبرعلمی باشد.

۲– طبيب : شخصی اســت كــه دارای سند فراغت تحــصيلی در رشــتۀ طــب (ديپلــوم طبــی) ازمؤسسات تحصيلی داخلــی يــا خــارجی مــورد تائيــد وزارت

دتائيد وړوی لرونکی وي.

۳-دعدلي طب متخصص:هغه طبي متخصص دی چي د عدلي طب په رشته کي هم د علمي تخصصي معتبر سندلرونکی وي.

۴-دعدلي طب تخصصي کتني: هغه لازمي کتني او تحقيقات چي په جزايي او مدني قضيو کي د عدلي طب دمتخصص لخوا سرته رسيږي.

۵-دعدلي طب رپوټ: هغه ليکلی رسمي سند دی چي دعدلي طب د تخصصي کتنولـه سرته رسولو وروسته، دعدلي طب دمتخصص په واسطه برابر او تنظيميږي او سريزه ، تشريح او پايلـه پکي شامل وي .

٦-دعدلي طب تکنيشن:هغه شخص دی چي له يوي کورنۍ يا بهرنۍ طبي مؤسسي څخه دفني يا طبي لابراتواردتحصيلي سند لرونکی وي.

تحصيلات عالی باشد.

۳- متخصص طب عدلی : متخصص طبی است که در رشتهٔ طب عدلی نيز دارای سند معتبر علمی تخصصی باشد.

۴- معاينات تخصصی طب عدلی : معاينات وتحقيقات لازم که درقضايای جزايی ومدنی ازطرف متخصص طب عدلی انجام داده می شود.

۵- گزارش طب عدلی : سندرسمی کتبی است که بعداز انجام معاينات تخصصی طب عدلی توسط متخصص طب عدلی تهيه وتنظيم گرديده ، شامل مقدمه ، تشريح ونتيجه باشد.

٦- تکنيشن طب عدلی : شخصی است که دارای سند تحصيلی فنی يالابراتوار طبی يکی از مؤسسات طبی داخلی يا خارجی باشد.

۷–دعدلي طب فني كاركوونكى: هغه شخص دى چي فني خاصـي ښووني يي دعدلي طب دمتخصص ترنظرلاندي تيـري كـړي وي ، دعدلي طب دتصديق ليک لرونكى وي او دجسد د داخلـي كتنـو اوحياتي پيښوپه خونه كـي دنـده سرته ورسوي.

۸– اتوپسي(دجسدداخلي كتني): هغه عمليه ده چي پكـي دجـسد داخلي كتنـي اجـراء كيـږي او دجسد داخلي جوفونـه تـشريح كوي.

۹–امبولاتوري: حياتي پيـښي دي چـي دعـدلي اوقـضايي مراجعـو لخـوا دعـدلي طبـي كتنواونظرڅرګنـدولو لپـاره سپارل كيږي.

دكتنو وړياتوب

څلورمه ماده:

عدلي طبي تخصصي كتنـي پـه

۷– كاركن فنى طـب عـدلى : شخصى است كه تعليمات خـاص فنى راتحت نظرمتخـصص طـب عـدلى سـپرى نمـوده ، داراى تصديق نامۀ طب عـدلى بـوده و دراتاق معاينات داخلـى جـسد وواقعات حيـاتى انجـام وظيفـه نمايد .

۸–اتوپـسى(معاينـات داخلـى جسد): عمليۀ اسـت كـه درآن معاينات داخلى جسد اجراگرديده واجواف داخلى جسد را تـشريح مى نمايد.

۹– امبولاتورى: واقعـات حيـاتى است كه ازطرف مراجـع عـدلى وقـضايى جهـت معاينـات عـدلى طبـى و ابرازنظـر محول مى گردد .

رايگان بودن معاينات

مادۀ چهارم :

معاينات تخصصى عدلى طبى طور

وړیاتوګه د دولــت پــه لګــښت صورت مومي.

دعدلي طب له متخصص سره همکاري

پنځمه ماده:

دهیواد روغتیایي مؤسسي او اړوند طبیبان مکلف دي، دارتیا په وخت کي،دعدلي طب له متخصص سره کلکه همکاري وکړي.

دوه یم فصل

دندي او واکونه

دمسلکي نظر وړاندي کول

شپږمه ماده:

دعدلي طب متخصص مکلف دی، دهرډول طبــي عــدلي کتنــو او تشخیص په هکله خپل مسلکي نظر وړاندي کړي.

رایگان به مصرف دولت صــورت می گیرد.

همکـــــاری بامتخـــــصص طب عدلی

مادهٔ پنجم :

مؤسسات صحی کشور وطبیبان مربوط مکلف اند،حین ضرورت، بامتخصص طب عدلی همکــاری جدی نمایند.

فصل دوم

وظایف وصلاحیت ها

ارایهٔ نظرمسلکی

مادهٔ ششم :

متخصص طب عدلی مکلف است، راجع به هرنوع معاینات وتشخیص عدلی طبی نظرمــسلکی خــود را ارایه نماید.

د كتنو په سرته رسولو كي دعدلي طب دمتخصص ګډون

اوومه ماده:

دعدلي طب متخصص ،دپوليس ، ځارنوال،قاضي يا نورو قانوني واكمنو مراجعو دغوښتني په وخت كي دپيښي دځاى او دقبردنبش په كتلو كي په ګډون مكلف دی.

داهل خبره(پوهانو)په توګه ګډون

اتمه ماده :

دعدلي طب متخصص دكتنو او تشخيص په چارو كي داهل خبره په توګه،د جزايي اجراآتو د قانون دحكمونو مطابق ګډون كوي ،د جرم په كشف او دهغهٔ د اثباتيه مداركو په لاسته راوړلو كي مرسته كوي.

دڅرګندونو وړاندي كول

نهمه ماده:

دعدلي طب متخصص مكلف دی،د

اشتراک متخصص طب عدلی درانجام معاينات

مادهٔ هفتم :

متخصص طب عدلی حين مطالبهٔ پوليس ، څارنول ، قاضی يا ساير مراجع ذيصلاح قانونی مكلف به اشتراک در مشاهدهٔ محل واقعه و نبش قبرمی باشد .

اشتراک به صفت اهل خبره

مادهٔهشتم :

متخصص طب عدلی به حيث اهل خبره درامورمعاينات وتشخيص مطابق احكام قانون اجراآت جزايی اشتراک نموده، در كشف جرم وبدست آوردن مدارک اثباتيهٔ آن كمک می نمايد.

ارايهٔ توضيحات

مادهٔ نهم :

متخصص طب عدلی مكلف است،

پوليس،ځارنوال،قاضي يا نورو قانوني واکمنو مراجعو د غوښتني په وخت کي د خپلو ترتيب کړو پايلو په هکله لازمي څرګندوني وړاندي کړي او د لزوم په صورت کي د محکمي غونډي ته حاضر شي.

د عدلي طب دمتخصص واک

لسمه ماده:

دعدلي طب متخصص دکتنو او تشخيص دسرته رسولو په وخت کي د لاندي واکونو لرونکی دی:

۱-دمختلفو رشتو له متخصصينو څخه د قضيو دکشف په هکله د همکاری غوښتنه.

۲-د پوليس ،ځارنوال،قاضي يا نورو قانوني واکمنو مراجعو د تصميم په هکله له ذکرشويو مراجعو څخه د لازمو څرګندونو غوښتنه.

حين مطالبۀ پوليس ،څارنوال ، قاضی یاسایر مراجع ذیصلاح قانونی در مورد نتایج مرتبۀ خویش توضیحات لازم ارایه نموده ودرصورت لزوم درجلسۀ محکمه حاضر شود.

صلاحیت متخصص طب عدلی

مادۀ دهم :

متخصص طب عدلی حین انجام معاینات وتشخیص دارای صلاحیت های ذیل می باشد:

۱- مطالبۀ همکاری درمورد کشف قضایا ازمتخصصین رشته های مختلف .

۲- مطالبۀ توضیحات لازم در مورد تصمیم پولیس،څارنوال ، قاضی یاسایر مراجع ذیصلاح قانونی از ادارات مذکور.

د اضافي معلوماتو وړاندي کول

يوولسمه ماده:

که چيري د پوليس ،څارنوال، قاضي يا نورو قانوني واکمنو مراجعو لخوا دتحقيقاتو په ترڅ کي دمهمو حقايقو په هکله پوښتني مطرح شوي نه وي،دعدلي طب متخصص مکلف دی،دکتنوله پايته رسيدو وروسته،په رپوټ کي دهغو يادونه وکړي.

د لابراتواري کتنو لپاره د موادو استول

دوولسمه ماده:

دعدلي طب متخصص کولای شي د لابراتواري کتنو د اړتيا په صورت کي د نظرور مواد د زياتي څيړني لپاره د ټاکلو فورمو په ضميمه اړوند لابراتوار ته واستوي.

ارايهٔ معلومات اضافی

مادهٔ يازدهم :

هرگاه راجع به حقايق مهم در ضمن تحقيقات ازطرف پوليس ، څارنوال ، قاضی يا سايرمراجع ذيصلاح قانونی سوالاتی مطرح نشده باشد،متخصص طب عدلی مکلف است،بعد ازانجام معاينات درگزارش از آن تذکر دهد.

ارسال مواد غرض معاينات لابراتواری

مادهٔ دوازدهم :

متخصص طب عدلی می تواند، درصورت ضرورت،معاينات لابراتواری مواد مورد نظر را جهت تحقيق بيشتر ضم فورمه های معينه به لابراتوار مربوط ارسال کند.

د رپوټ وړاندي کول

ديارلسمه ماده:

د عدلي طب متخصص مکلف دی،د کتنو له سرته رسولو وروسته، عدلي طبي رپوټ او اړونده فورمه د رسمي سند په توګه په دريو نقلونو کي ترتيب او لاسليک کړي، اصل سند اړوندي مرجع ته واستوي اويو نقل يي د عدلي طب په دفتر کي او بل نقل يي د عدلي طب له متخصص سره ساتل کيږي.

احصائيه اخستنه

څوارلسمه ماده:

د عدلي طب دتحقيقي موادو احصائيه اخستنه اوساتل د اړوند متخصص او دعدلي طب د اداري له دندو څخه دي. د دغو موادو دساتني او محوه کولو ډول د جلا لايحي په واسطه تنظيميږي.

ارايۀ گزارش

مادۀسيزدهم :

متخصص طب عدلی مکلف است، بعدازانجام معاينات ، گزارش عدلی طبی وفورمۀ مربوط را بحيث سندرسمی درسه نقل ترتيب وامضاء نموده،اصل سندبه مرجع مربوط ارسال ويک نقل آن به دفتر طب عدلی ونقل ديگرآن نزد متخصص طب عدلی حفظ می گردد.

احصائيه گيری

مادۀ چهاردهم :

احصائيه گيری وحفظ مواد تحقيقی طب عدلی ازوظايف متخصص مربوط وادارۀ طب عدلی می باشد. طرز حفاظت وامحای اين مواد توسط لايحۀ جداگانه تنظيم می گردد.

د کتنو پــه اجــراء کــي د متخصص د ګډون حتمي والی

پنځلسمه ماده :

په لاندي مواردو کي دعدلي طبي کتنو د اجراء کولو په وخت کي د عدلي طب او نورو اړوندو طبـــي رشتو د متخصصینو ګډون حتمـــي دی :

۱–له مسلکي سرغړونو څخـــه را پیدا شوودطبي کـــارکوونکودلتي (اهمال) تخصصي کتني او تشخیص.

۲–په هغو دوسیو کي چي ترتحقیق یادمحاکمي په دوران کـــي وي،د درج شوو طبي موادو او نظریـــو بیا بیاکتني.

۳–دپیچلو پیښنو تخصصي کتني.

دمسلکي پوهي دسطحي لوړول

شپاړسمه ماده :

(۱) دعـــدلي طـــب متخـــصص، کنیشن اوکارکوونکی مکلف دي، په دوامداره توګه اودعامي روغتیا

حتمی بودن اشتراک متخصص دراجرای معاینات

مادۀ پانزدهم :

اشتراک متخصصین طب عـــدلی وسایر رشته های طبـــی مربوطـــه حـــــین اجــــــرای معاینـــــــات عدلی طبی در موارد آتی حتمـــی است :

۱– معاینات وتشخیص تخصـــصی اهمال کارکنان طبـــی ناشـــی از تخلفات مسلکی.

۲– معاینات مکررمواد ونظریـــات طبی منـــدرج دوســـیه هـــا یـــی که تحت دوران تحقیق یامحاکمه قرار دارد.

۳–معاینات تخصصی وقایع پیچیده.

ارتقای سطح دانش مسلکی

مادۀ شانزدهم :

(۱) متخصص ،تکنیشن وکارکن طب عدلی مکلـــف انـــد، بطـــور متـــداوم بـــا همکـــاری وزارت

دوزارت په همکارۍ دخپلي نظري اومسلکي پوهي سطح لوړه کړي اوپه ورځنيو عملي چاروکي دعدلي طب دخدمتونود اداري له منل شوو علمي اساساتوڅخه پيروي وکړي.

(۲) دعدلي طب طبيبان کولای شي دضرورت په صورت کې او دعدلي طب دخدماتو دادارې په وړانديز دقانون دحکمونو سره سم دطبابت په يوه اساسي رشته کې تخصص لاس ته راوړي .

(۳) دمسلکي اوتخصصي پوهې دسطحې دلوړولو شرايط چې په دې ماده کې درج شوي دی ، دجلا لايحي په واسطه تنظيميږي .

درېيم فصل

عدلي طبي کتني

<u>دبل متخصص په واسطه دنظر وړاندي کول</u>

اوولسمه ماده :

دعدلي طبي کتنو اجراء دفعاليت د

صحت عامه سطح دانش نظری ومسلکی خویش را بلندبرده و در امور عملی روزمره از اساسات علمی قبول شدهٔ ادارهٔ خدمات طب عدلی پیروی نمایند.

(۲) اطبای طب عدلی می توانند حسب ضرورت به اساس پیشنهاد ادارهٔ خدمات طب عدلی مطابق احکام قانون دریکی از رشته های اساسی طبابت تخصص بدست آورند .

(۳) شرایط وطرز ارتقای سطح دانش مسلکی وتخصصی مندرج این ماده توسط لایحه جداگانه تنظیم می گردد .

فصل سوم

معاینات عدلی طبی

<u>ابرازنظرتوسط متخصص دیگر</u>

مادهٔ هفدهم :

اجرای معاینات عدلی طبی توسط

جوازلرونکي عدلي طب دمتخصص په واسطه صورت مومي.

دعدلي طب دمتخصص دنه موجوديت په صورت کي،دطب د رشتي اړوند متخصص د مسلکي پوهي په حدودو کي مکلف دی پدي هکله نظر څرگند کړي.

دعدلي طبي کتنو ډولونه

اتلسمه ماده :

عدلي طبي کتني په لاندي کتگوريو ويشل کيږي:

۱–د ژونديو اشخاصو کتني.

۲–د جسدونو کتني.

۳–د اثباتيه مدرکونو کتني.

۴–دهغو سندونو کتني چي عدلي طب ته راجع کيږي.

۵–دطبي کارکوونکو له وظيفوي لتي (اهمال) څخه راپيداشوي عدلي طبي کتني.

متخصص طب عدلی دارندۀ جوازفعالیت صورت می گیرد.

درصورت عدم موجودیت متخصص طب عدلی،متخصص مربوط رشتۀ طب در حدود دانش مسلکی مکلف است، در زمینه ابراز نظرنماید.

انواع معاینات عدلی طبی

مادۀ هجدهم :

معاینات عدلی طبی به کتگوری های ذیل تقسیم می گردد:

۱– معاینات اشخاص زنده.

۲– معاینات اجساد.

۳– معاینات مدارک اثباتیه .

۴– معاینات اسنادیکه به طب عدلی راجع می گردد.

۵– معاینات عدلی طبی ناشی از اهمال وظیفوی کارکنان طبی.

دبشپړتیایي اوبیابیا کتنو اجراء کول

نولسمه ماده :

(۱)عدلي طبي بشپړتیایي اوبیابیـا (مکرري) کتني د واکمنو مراجعو د لیکلي غوښتني له مخي په لانـدي حالاتو کي اجراء کیدی شي:

۱–په هغهٔ صورت کي چي عـدلي طبي لـومړنی(مقـدماتي) کتنـي وضاحت و نه لري.

۲–په هغهٔ صورت کي چي دعدلي طبي کتنوپایلي د اړوندو مراجعـو دقناعت وړ ونه ګرځي.

(۲)ددي مادي د(۱)فقـري پـه (۲)جزء کي په درج شـووحالاتو کي،موضوع بل متخصص ته(لـه لومړي متخـصص پرتـه) یاهغـهٔ کمېسیون ته چي دلالـوړ علمـي واک خاوند وي (دعـدلي طـب ډیپارتمنټ) ته محول کیږي.

(۳)د لومړنیـو، بـشپړتیایي،بیابیا

اجرای معاینـات تکمیلـی و مکرر

مادهٔ نزدهم :

(۱)معاینات تکمیلی ومکرر عدلی طبی بالاثر تقاضای تحریری مراجع ذیصلاح در حالات ذیل اجـراء شده می تواند:

۱– درصورتی که نتیجهٔ مقـدماتی معاینات عـدلی طبی،وضـاحت نداشته باشد.

۲– درصورتی که نتیجهٔ معاینـات عدلی طبی مورد قناعـت مراجـع مربوط قرار نگیرد.

(۲)درحالت منـدرج جـزء(۲) فقره (۱)ایـن مـاده موضـوع بـه متخـصص دیگـر(غیـراز متخصص قبلی) یاکمیسیونی کـه دارای صلاحیت علمـی بـالاتر باشد (دیپارتمنت طـب عـدلی) محول می گردد.

(۳) طرز اجرای معاینات عـدلی

اوکمېسيوني عدلي طبي کتنــود اجــراء ډول دجزايي او مدني اجراآتــود قانون دحکمونو مطابق تنظيمېږي.

دروغتيايي ادارو د آمرينو مکلفيت

شلمه ماده :

که چيري د عدلي طبي کتنو اجراء د عدلي طــب د خــدمتونو لــه مرکزونو څخه بهرصورت ومومي،د اړوندوروغتيايي ادارو آمرين مکلف دي، د اړتيا وړ مواد او وسايل پــه بشپړه او خوندي توګه د عدلي طب دمتخصص په واک کي ورکړي.

دنظريي سريزي (مقدمې) محتوي

يوويشتمه ماده:

(۱) دعدلي طبي نظريوســريزه د لاندي مطالبو لرونکي وي:

۱–د عدلي طبي کتنــو د اجــراء کيدو وخت او ځای.

۲–د عدلي طبي کتنــو د اجــراء کيدو په وخت کي رڼا، دتودوخي درجه او هغوته ورته فزيکي شرايط.

طبی مقدماتی، تکمیلی، مکــرر و کمیسیونی،طبق احکــام قــانون اجراآت جزایی و مدنی تنظیم میگردد.

مکلفیت آمرین ادارات صحی

مادهٔ بیستم :

هرگاه اجــرای معاینــات عــدلی طبــی خــارج از مراکزخــدمات طب عدلی صورت گیرد،آمــرین ادارات صحی مربــوط مکلــف اند، مواد و وسایل مورد ضرورت رابه صورت مکمل ومحفــوظ در اختیارمتخصص طب عدلی بگذارند.

محتوای مقدمهٔ نظریه

مادهٔ بیست ویکم :

(۱) مقدمهٔ نظریات عدلی طبــی، شامل مطالب آتی می باشد:

۱– وقت ومحل اجرای معاینــات عدلی طبی.

۲– شــرایط فزیکــی ازقبیــل روشنی ، درجهٔ حرارت وامثال آن حین اجرای معاینات عدلی طبی .

۳–د عدلي طبي کتنــو د اجــراء کيدو غوښتنليک يا هغه فورمه چي پربنسټ يي کتني ثبتيږي.

۴–د عدلي طب دمتخصص نــوم، تخلص،رتبه او علمــي درجــه او دهغي اداري نوم چي هلته دنــده سرته رسوي.

۵–دميت يا ژونــديو اشخاصــو پيژندګلوي (شهرت).

٦–د نورو سندونو او ترلاسه شوو شيانو درجول.

۷– د دوسيي د پرله پسي ګڼــي ، دجلداومخونو (صفحاتو)دشــميرپه څرګندولو سره د استول شووموادو او ددوسيي دمشخصاتو تفصيل.

۸–دهغو اشخاصو شهرت چــي د عدلي طبي کتنو دترسره کولو پــه وخت کي حاضر وو.

۹– د عدلي طبي کتنو موخه.

۱۰– دمطرح شووپوښتنو فهرست.

۱۱– د پيښي دکيفيت ، د لومړنيو تحقيقاتو د پايلو،دپيــښي دځــای

۳– تقاضانامهٔ اجــرای معاينــات عدلی طبی يا فورمه ای که به اساس آن معاينات ثبت می گردد.

۴– اسم ، تخلص ، رتبه ودرجــهٔ علمی متخصص طب عدلی واســم اداره ای که در آن ايفای وظيفــه می نمايد.

۵– شهرت ميــت يــا اشــخاص زنده .

٦– درج سايراســناد واشــيای دست ياب شده .

۷– تفــصيل مــواد ارســالی ومشخصات دوســيه باتوضــيح نمبرمسلسل ،تعداد جلد وصفحات دوسيه.

۸– شهرت اشخاصی کــه حــين اجرای معاينات عدلی طبی حاضر بوده اند.

۹– هدف معاينات عدلی طبی .

۱۰– فهرست سوالات طرح شده.

۱۱– توضيح کيفيت واقعه ، نتايج تحقيقات مقــدماتی ، مــشاهدات

دليدنو او دطبي سندونو د محتوياتو څرګندونه.

۱۲- دهغهٔ شخص دشکايت په پام کې نيول چې کتل (معاينه) کيږي.

(۲)په هغهٔ صورت کې چې ماشوم يا په عقلي يا رواني ناروغۍ اخته شخص وکتل شي،د هغهٔ د والدينو يا قانوني قايم مقام حضورحتمي دی.

د عدلي طبي رپوټ محتوی

دوه ويشتمه ماده :

د عدلي طبي رپوټ په تشريح کې د تحقيق ټول پړاوونه او واقعي ارقام شامل وي او له عکس (فوټو)،رسم، سلايداو هغوته له ورته سره يوځای دتحقيق دميتودونو له په پام کې نيولوسره لاندې مطالب احتوا کوي:

۱- دميت عدلي طبي تخصصي کتني چې لاندې موارد پکې شامل وي:

- دجامو رنګ اوڅرنګوالی اود

محل واقعه و محتويات اسناد طبی .

۱۲- درنظرگرفتن شکايت شخصی که معاينه می شود.

(۲) درصورتی که طفل يا شخص مبتلا به مريضی عقلی ياروانی معاينه شود ،حضور والدين يا قايم مقام قانونی وی حتمی می باشد .

محتوای گزارش عدلی طبی

مادهٔ بيست ودوم :

تشريح گزارش عدلی طبی شامل تمام مراحل تحقيق و ارقام واقعی بوده و با نظر داشت ميتودهای تحقيق توأم باعکس (فوتو) ، رسم ، سلايد وامثال آن مطالب ذيل را احتوا می کند:

۱- معاينات تخصصی عدلی طبی ميت که شامل موارد ذيل می باشد :

- رنگ و چگونگی البسه

جسد دظاهري ځانګړتیاوو (خصوصیاتو) شرحه چي دمیت د بهرنیو(خارجي) کتنو په وخت کي لیدل کیږي.

– د غړودجوفونو اودبدن د انساجود دننه (داخلي) کتنو شرح.

– د لابراتواري تحقیقاتو لپاره له میت څخه داخستل شوو موادو دکتنو شرح.

– د ټولو غړ و او انساجو فهرست چي په علمي، ښوونیزو اوخدماتي مقصدونو دمیت دوصیت مطابق دغړو دپیوند لپاره له میت څخه اخستل کیږي، دمرسل الیه مرجع په ذکرولو سره.

– دلابراتواري کتنو پایلي.

۲– د ژوندیو اشخاصو عدلي طبي تخصصي کتني چي لاندي موارد پکي شامل دي:

– دجسمي عوارضواو علایمو مفصله شرح.

– دجامودعلایمواوهغوآثارو چي

وشرح خصوصیات ظاهری جسد که حین معاینات خارجی میت به مشاهده می رسد.

– شرح معاینات داخلی اجواف اعضا وانساج بدن.

– شرح معاینات مواد اخذ شده ازمیت جهت تحقیقات لابراتواری.

– فهرست تمام اعضا وانساج که جهت پیوند اعضا به مقاصد علمی، تعلیمی وخدماتی طبق وصیت میت گرفته می شود، توأم با ذکر مرجع مرسل الیه.

– نتایج تحقیقات لابراتواری.

۲– معاینات تخصصی عدلی طبی اشخاص زنده که شامل موارد ذیل می باشد :

– شرح مفصل عوارض وعلایم جسمی.

– شرح مفصل علایم البسه

ورباندي ليدل كيږي،مفصله شرح.

-دهغو موادو اوشيانو فهرست چي د لابراتواري تحقيقاتو اوكتنو لپاره استول كيږي.

-دلابراتواري كتنوداجراء نېټه او پايلي.

۳-د جرم د اثباتيـــه مدركونوپـــه تخصصي عدلي طبي كتنوكي لاندي موارد شامل دي:

-د دوسيي دموادو تدقيق اومطالعه.

-د قضيي دڅرنګوالی شرح.

-دطبي سندونو او نـــورو هغـــو سندونو شرح چي په قضيه كي مهم ګڼل كيږي.

<u>دعدلي طبي رپـــوټ دپـــايلي محتوي</u>

درويشتمه ماده :

دعدلي طبي رپوټ پايله (نتيجـــه) دلاندي مطالبو لرونكي وي:

۱- دعدلي طب له عملي او علمي وروستيو امكاناتو سره متناسب ،د

وآثاريكه بالای آن ديده می شود.

- فهرست مواد واشيائيكه جهـــت تحقيقات ومعاينـــات لابراتـــواری ارسال می گردد.

- تاريخ اجرای معاينات لابراتواری ونتايج آن.

۳- معاينات تخصصی عدلی طبی مدارک اثباتيۀ جرم شامل مـــوارد ذيل می باشد :

- تدقيق ومطالعۀ مواد دوسيه.

- شرح چگونگی قضيه.

- شـــرح اســـناد طبـــی وســـاير اسنادی كه درقضيه مهم دانـــسته می شود.

<u>محتوای نتيجۀ گزارش عـــدلی طبی</u>

مادۀ بيست وسوم :

نتيجۀ گزارش عدلی طبـــی دارای مطالب ذيل می باشد:

۱- تحليل كيفيت واقعه درقسمت تـــشريح متناســـب بـــه آخـــرين

تشريح په برخه کي دپېښي د کيفيت تحليلول.

۲-په څرګنداومشخص ډول دعدلي طبي رپوټ دپايلي ترتيبول.دهغوله واقعي ارقاموسره.

دسريزي،تشريح اوپايلي د وړاندي کولووخت

څليريشتمه ماده:

(۱)دعدلي طبي رپوټ سريزه او تشريح دتحقيق په بهيرکي او پايله يي د لابراتواري تحقيقاتو له بشپړيدو وروسته برابريږي.

(۲) دعدلي طبي تحقيقاتو په منظور اتوپسي،د جسد داستوونکو مراجعو په غوښتنه او د عدلي طب د متخصص دتصميم پربنسټ دمړيني دعلت تشخيص اوتثبيت ته درسيدو ترپړاوه پوري،دميت د اولياوو په توافق صورت مومي ، مګرداچي مظنون دميت له اولياوو څخه وي .

امکانات عملی وعلمی طب عدلی.

۲- ترتيب نتيجهٔ ګزارش عدلی طبی به صورت واضح ومشخص با ارقام واقعی آن.

زمان ارایهٔ مقدمه ،تشريح ونتيجه

مادهٔ بيست وچهارم :

(۱) مقدمه و تشريح ګزارش عدلی طبی درجريان تحقيق ونتيجهٔ آن بعدازاکمال تحقيقات لابراتواری تهيه می ګردد.

(۲) اتوپسی به منظور تحقيقات عدلی طبی به اساس تقاضای مراجع ارسال کنندهٔ جسد وتصميم متخصص طب عدلی تامرحلهٔ رسيدن به تشخيص وتثبيت علت مرګ،به موافقهٔ اوليای ميت صورت می ګيرد مګراينکه مظنون از اوليای ميت باشد.

دكتني اوتشخيص داجراء موده

پنځه ويشتمه ماده :

عدلي طبي كتني اوتشخيص زيات نه زيات د دريو ورځو په ترڅ كي برابر او اړوندو مراجعو ته استول كيږي.

دمتممه كتنو دايجاب په صورت كي پيچلي موضوعګاني او تخنيكي اواداري معاذير چي دزياتو تحقيقاتو غوښتنه وكړي، دكتنو دبشپړيدو وخت (زمان) په مركز كي دعدلي طب د رئيس اوپه ولايتونو كي دآمرينو لخوا دحالاتو له پام كي نيولو سره ترپنځه څلويښتو ورځو پوري تمديد اوله ځرنګوالي څخه يي اړوندو اصلي مراجعو ته خبر وركول كيږي.

مدت اجرای معاينه وتشخيص

مادۀ بيست وپنجم :

معاينات وتشخيص عدلی طبی درخلال حداكثر سه روز تهيه وبه مراجع مربوط ارسال می گردد.

درصورت ايجاب معاينات متممه،موضوعات پيچيده ومعاذير تخنيكی واداری كه ايجاب تحقيقات ومعلومات بيشتررا نمايد، زمان تكميل معاينات درمركز ازجانب رئيس و در ولايات از طرف آمرين طب عدلی بانظر داشت حالات الی چهل وپنج روز تمديد واز چگونگی آن به مراجع اصلی ذيربط اطلاع داده می شود.

خلورم فصل
متفرقه حکمونه

هڅوونکی امتیاز

شپږویشتمه ماده :

دفني اومسلکي اشخاصو (په خاصه توګه دښځو)،دهڅوني اوجـذبولو اود عدلي طب په رشته کي د هغو دعلمي پوهي دسطحي دلوړولو او دعدلي طبي ښواوړاوړمنو خدمتونود وړاندي کولو په منظور،دعدلي طب مسلکي(خدماتي اوکادري برخي) کارکوونکو،طبي تکنالوژیستانو ، لابرانتانو،مستحضرانو،داتوپسۍ اوامبولاتورۍ دخونو فنـي کارکوونکواو اجیرانوته دشاقه او روغتیاته دمضرکارپه بدل کي پـه سلوکي سـل(% ۱۰۰) معـاش، ماکولات اونور مسلکي اوکادري امتیازونه او اداري کارکوونکوتـه په سلوکي پنځوس (%۵۰) معاش اوماکولات دهغو له ضمیمو سـره

فصل چهارم
احکام متفرقه

امتیازتشویقی

مادهٔ بیست وششم :

به منظور تشویق وجذب نمـودن اشـخاص فنـی ومـسلکی (بالخصوص زنـان) ، وارتقـای سطح دانش علمی آنها در رشـته طب عدلی وعرضه بهتر ومطمـئن خدمات عدلی طبی، برای کارکنان مسلکی طب عدلی(بخش خدماتی وکادری) تکنالوژیست های طبی ، لابرانت ها، مستحضران وکارکنان فنی اتاق های اتوپسی و امبولاتوری واجیـران صدفیـصد (%۱۰۰) معاش،مـاکولات وسـایر امتیـازات مـسلکی وکـادری دربرابرکارشـاقه ومـضرصحت وبرای کارکنـان اداری پنجـاه فیـصد(%۵۰) معـاش و ماکولات باضـمایم آن پرداختـه

ورکول کيږي.

پـه علمي کادرکي شموليت

اووه ويشتمه ماده :

دعدلي طب متخصصين د اړوندو تقنيني سندونو مطابق پـه علمي کادرکي شامیلیدی شي.

په کتنو کي د نه ګډون حالات

اته ويشتمه ماده :

که چيري دعدلي طب متخصص پخپله زيانمن ،مدعي ،مدعي عليه، ياشاهد وي اويا له نوموړو اشخاصو سره نسبي يا دنده ايزنږديوالی ولري يا دعدلي طب دمتخصص ګټي په مستقيمه ياغيرمستقيمه توګه په قضيه کي دخيلي وي، په عدلي طبي کتنو کي ګډون نشي کولای.

دپټو(محرمو)معلوماتو نه افشاء کول

نهه ويشتمه ماده :

که چيري دعدلي طب متخصص د

مي شود.

شموليت درکادرعلمی

مادهٔ بيست وهفتم :

متخصصين طب عدلی مطابق اسناد تقنينی مربوط شامل کادر علمی شده می توانند.

حالات علم اشتراک درمعاينات

مادهٔ بيست وهشتم :

هرگاه متخصص طب عدلی ، خود متضرر، مدعی ،مدعی عليه يا شاهد بوده و يا بااشخاص متذکره قرابت نسبی يا وظيفوی داشته باشد ويا منافع متخصص طب عدلی طور مستقيم ياغير مستقيم در قضيه ذيدخل باشد، در معاينات عدلی طبی اشتراک کرده نمی تواند.

عدم افشای معلومات محرم

مادهٔ بيست ونهم :

هرگاه متخصص طب عدلی

دندي يا دکار د دولت پربناء، د دندي د اجراء په وخت کي داسي معلومات لاسته راوړي چي دپټوني وړ وي، مکلف دی ،له قانوني مجوز پرته هغه افشاء نکړي.

دلايحو تنظيم

ديرشمه ماده :

دهيواد له نورو روغتيايي ادارو سره دعدلي طب دمتخصص همکاري اوقانوني واکمنو مراجعو ته دعدلي طب دکتنو استول،دجلا لايحو مطابق تنظيميږي.

دکتنو داجراء په وخت کي دپوليس،څارنوال او نورو اشخاصو حضور

يوديرشمه ماده :

(۱)پوليس ، څارنوا ل اومدافع وکيل دقانون دحکمونو مطابق دعدلي طبي کتنو په اجراء کي ګډون کوي او دعدلي طب د

بنابروظيفه يا نوعيت کار، حين اجراى وظيفه معلوماتى رابدست آورد که ايجاب محرميت را نمايد،مکلف است ،بدون مجوز قانونى آنراافشاء نه نمايد.

تنظيم لوايح

مادۀ سى ام :

همکارى متخصص طب عدلى با ساير ادارات صحى کشور وارسال معاينات عدلى طبى به مراجع ذيصلاح قانونى طبق لوايح جداگانه تنظيم مى گردد .

حضور پوليس ،څارنوا ل و ساير اشخاص حين اجراى معاينات

مادۀ سى ويکم :

(۱) پوليس ، څارنوال ووکيل مدافع طبق احکام قانون در اجراى معاينات عدلى طبى اشتراک نموده ودرصورت اجازۀ متخصص طب

متخصص داجازي په صورت کي،نور اړوند اشخاص هم دکتنو په اجراء کي ګډون کولای شي.

(۲)دعدلي طب متخصص د لزوم په صورت کي کولای شي، دعدلي طبي کتنو دترتيب په وخت کي له نورو اهل خبره وو څخه هم ګټه واخلي.

دقانون دحکمونو تطبيق

دوه ديرشمه ماده :

دعامي روغتيا وزارت او دعدلي طب دخدمتونو د اداري مؤظفين ، ددي قانون دحکمونو پرتطبيق مکلف دي.

عدلي تعقيب

دري ديرشمه ماده :

که چيري دعدلي طب دخدمتونو د اداري اړوند متخصص اومؤظف دسپارل شوو دندو په سرته رسولو کي ددي قانون او نورو قوانينو له حکمونو څخه سرغړونه وکړي،

عدلي ،ساير اشخاص ذيربط در اجرای معاينات اشتراک کرده می توانند.

(۲) متخصص طب عدلی درصورت لزوم می تواند، حين ترتيب معاينات عدلی طبی از سايراهل خبره نيز استفاده نمايد.

تطبيق احکام قانون

مادۀ سی ودوم :

وزارت صحت عامه ومؤظفين ادارۀ خدمات طب عدلی مکلف به تطبيق احکام اين قانون می باشند.

تعقيب عدلی

مادۀسی وسوم :

هرگاه متخصص ومؤظف مربوط ادارۀ خدمات طب عدلی درايفای وظايف محوله از احکام اين قانون وسايرقوانين تخلف ورزند ، بانظرداشت

دسرغړوني ډول ته په پـــام ســـره دقانون دحکمونومطابق ترعـــدلي تعقيب لاندي نيول کيږي.

د اداري مهر

څلورديرشمه ماده :

دعدلي طب د خدمتونو مرکـــزي اداره او ولايتي اداري يي دځانګړي مهر لرونکـــي دي چـــي پکـــي د افغانستان داسلامي جمهوريت نښان او د اداري نوم حک شوی دی.

انفاذ

پنځه ديرشمه ماده :

دغه قانون دتوشيح له نيټي څخـــه نافذ او په رسمي جريده کـــي دي خپورشي اوپه نافذيدو سره يـــي د ۱۳۸۵/۱۲/۵ نيټي په (۹۱٦) ګڼه رسمي جريده کي خپـــور شـــوی دعدلي طب قـــانون ملغـــي ګڼـــل کيږي.

نوع تخلف طبق احکـــام قـــانون مـــورد تعقيـــب عـــدلی قـــرار می گيرند.

مهراداره

مادۀ سی وچهارم :

ادارۀ خدمات طب عدلی مرکزی وادارات ولايتـــــــــی آن دارای مهرمخصوص می باشد کـــه درآن نشان جمهوری اسلامی افغانستان و اسم اداره حک گرديده است .

انفاذ

مادۀ سی وپنجم :

ايـــن قـــانون از تـــاريخ توشـــيح نافـــذ ودرجريـــدۀ رســـمی نـــــشرگردد وباانفـــاذ آن قانون طب عدلی منتشرۀ جريـــدۀ رسمی شـــماره (۹۱٦) مـــؤرخ ۱۲/۵/ ۱۳۸۵ ملغی شمرده می شود.

اشتراک سالانه :

در مرکز و ولایات :   (۸۰۰) افغانی

مامورین دولت :   ۲۵٪ تخفیف

متعلمین و محصلین : (با ارائه تصدیق) **نصف قیمت**

خارج از کشور : (۲۰۰) دالر امریکایی

ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

OFFICIAL GAZETTE

- **Law on the sell of immovable properties to diplomatic representations of foreign countries and international organizations .**
- **Forensic medicine law**

Date: 18th *JUNE.* 2008

ISSUE NO :(947)